

[Skovmand.]

de angreb, der fra u-landenes side blev rettet mod den store danske told på kaffe. Det er dog nok et spørgsmål, om det er hensigtsmæssigt, at pengene til denne fond fortsat skal komme fra en kaffeafgift. Da denne afgift formentlig betyder, at forbruget af kaffe i Danmark er blevet mindre, end det ville være uden afgift, er den jo faktisk til skade for de kaffeproducerende lande. Skadevirkningen forstærkes af, at man netop med hensyn til u-landene tidligere har afskaffet tolden på te. Jeg kan ikke umiddelbart se, at der foreligger særlige begrundelser for at opmuntre til tedrikning i stedet for kaffedrikning.

Hermed være ikke sagt, at fonden i sig selv ikke kan blive til gavn for u-landene, hvis dens virke fører til, at der oprettes udviklingsfremmende industrier i dem. Fonden kan have værdi som eksperiment, men det forudsætter, at der sættes kraftigere indrent teknisk, end man hidtil har gjort. De virksomheder, der indtil nu er blevet etableret med penge fra fonden, har stort set først og fremmest haft til formål at trænge ind på de pågældende u-landes markeder. Den har altså kun tilgodeset rent forretningsmæssige danske interesser og har ikke givet u-landene det, de fremfor alt trænger til: en øget eksport af industriprodukter.

Det foreliggende lovforslag er, som også flere af de tidligere ordførere har sagt, forslag til en rammelov. Derfor er der grund til at komme ind på nogle betragtninger om, hvordan den skal administreres. Det er indlysende, at der skal penge til, for at loven kan få værdi. I sin fremsættelse oplyser ministeren, at den statslige bistand til u-landene i de kommende år gradvis skal øges til 0,7 pct. af bruttonationalproduktet. Det er et fremskridt i forhold til den hidtidige målsætning, men det betyder dog, at vi vil ligge under Sverige, som efter sin egen målsætning skal op på 1,0 pct. af bruttonationalproduktet allerede i 1974-75. Jeg vil gerne spørge ministeren, om han ikke vil finde det

rimeligt, at man allerede nu sætter sig som mål at nå op på den ene procent i 1980.

Et særligt problem udgør det kulturelle samarbejde, fordi pengene hertil jo skal komme fra andre kilder, hvor der ikke på forhånd er regnet med bestemte beløb til udviklingslandene. Selv i en sparetid er det nødvendigt, at man på disse felter sætter penge af. Det allervigtigste område er vel nok turismen. Den kan med den rigtige udformning af rejseprogrammerne give store befolkningslag et værdifuldt kendskab til u-landenes forhold. Men det er ikke noget, der sker af sig selv. Hvis ikke der gøres noget fra det offentliges side, vil udbyttet næppe blive væsentligt større end det, turisterne har af Mallorca eller De kanariske Øer.

Til sidst vil jeg gerne komme med et par bemærkninger om de administrative forhold. Lovforslaget siger intet herom, ud over at bistandsadministrationen skal være en afdeling i udenrigsministeriet. Det afgørende er imidlertid ikke, om administrationen kaldes et sekretariat, en afdeling eller et direktorat. Det afgørende er, at den har en fast stab af medarbejdere, der er specialiseret i bistandsarbejdet og dets problemer, og som har et nøje kendskab til u-landenes forhold. Bistandsarbejdet stiller nemlig meget store krav til sagkundskab og erfaring alene af den grund, at der ofte går 5-6 år eller mere fra de første forhandlinger om projekterne, til disse kan begynde at fungere. Derfor er det til stor skade for bistandsadministrationen, at de fastansatte akademiske medarbejdere er underkastet forflyttelsespligt, og at de fleste kun sidder i deres stillinger i et par år. Fra slutningen af 1968 til slutningen af 1970 blev således tre fjerdedele af disse medarbejdere udskiftet. Det er indlysende, at et sådant system giver et helt urimeligt spild af arbejdskraft. Man har herimod indvendt, at størsteparten af personalet i bistandsadministrationen: stenograferne, kontoristerne, bistandskonsulenterne og de ikke-